

**«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ,
АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ
СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ»**

*Матеріали ІХ Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, присвячена 100-річчю з дня народження професора, заслуженого працівника вищої школи України
Фесенка Дмитра Мусійовича*

ПОЛТАВА 2026

УДК 657:005:316

Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством : Матеріали ІХ Всеукраїнської науково-практичної конференції. Полтавський державний аграрний університет (26 березня 2026 р.). Полтава, 2026. 1770 с.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ:

Голова організаційного комітету: КАНЦЕДАЛ НАТАЛІЯ – к.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

Секретар організаційного комітету: ЛЕГА ОЛЬГА – к.е.н., доцент, професор кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

Члени організаційного комітету:

ГНАТИШИН ЛЮДМИЛА – д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку та оподаткування Львівського національного університету ветеринарної медицини та біотехнологій імені С.З. Гжицького, м. Львів

ДУБІНІНА МАРИНА – д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку і оподаткування Миколаївського національного аграрного університету

ЗОЛЯ ОЛЕКСІЙ - д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів, економічних досліджень і туризму Полтавського державного аграрного університету

КОБСЛЄВА ТЕТЯНА – д.е.н., професор, професор кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

ЛПСЬКИЙ РОМАН - к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

ПЕРЕРВА ПЕТРО - д.е.н., професор, професор кафедри економіки бізнесу і міжнародних економічних відносин Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

ЄРШОВА НАТАЛІЯ – д.е.н., професор, професор кафедри обліку і фінансів Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут»

СЛАВКОВА ОЛЕНА - д.е.н, професор, професор кафедри публічного управління та адміністрування Сумського національного аграрного університету

СУК ПЕТРО - д.е.н., професор, професор кафедри обліку і оподаткування Відокремленого підрозділу Національного університету біоресурсів і природокористування України «Ніжинський агротехнічний інститут»

БЕЗКРОВНИЙ ОЛЕКСАНДР – декан факультету обліку та фінансів, к.е.н., доцент, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування Полтавського державного аграрного університету

ГУБАРИК ОЛЬГА - к.е.н., доцент, завідувач кафедри обліку, оподаткування та управління фінансово-економічною безпекою, Дніпровського державного аграрно-економічного університету

ПРИЙДАК ТЕТЯНА – к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

ПРОКОПИШИН ОКСАНА – к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку та оподаткування Львівського національного університету природокористування

ЯЛОВЕГА ЛЮДМИЛА – к.е.н., доцент, доцент кафедри обліку і оподаткування Полтавського державного аграрного університету

ISBN 978-617-8797-26-3 2026-19

© Автори, 2026

© Кафедра обліку і оподаткування, 2026

© Полтавський державний аграрний університет, 2026

Міністерство освіти і науки України

Державна наукова установа
«Український інститут науково-технічної
експертизи та інформації»

ПОСВІДЧЕННЯ № 243
про реєстрацію проведення заходу
від 02 лютого 2026 р.

одержувач	Полтавський державний аграрний університет
назва заходу	IX Всеукраїнська науково-практична конференція «Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством» присвячена 100-річчю з дня народження професора, заслуженого працівника вищої школи України Фесенка Дмитра Мусійовича
дата і місце проведення	26 березня 2026 року м. Полтава
орієнтовна кількість учасників	300

Завідувач відділу інформаційного
забезпечення міждержавного
науково-технічного співробітництва

В.В. Матусевич

Дмитро Мусійович Фесенко

(1926-2012 рр.)

Науковий шлях Дмитра Мусійовича почався з навчання в аспірантурі Українського інституту економіки і організації сільськогосподарського виробництва та захисту кандидатської дисертації у 1967 році на тему «Планування, облік витрат і калькуляція собівартості продукції в колгоспах». У тому ж році науковець був прийнятий на посаду доцента кафедри бухгалтерського обліку Полтавського сільськогосподарського інституту. З 1974 р. по 1988 р. працював проректором інституту з навчальної роботи, а з 1994 р. - завідувачем кафедри бухгалтерського обліку.

У 2001 р. професор Фесенко був обраний головою Полтавського

регіонального відділення Федерації бухгалтерів, аудиторів і фінансистів АПК

України. Успіхи у науковій та навчально-методичній роботі Дмитра Мусійовича відмічені багатьма відзнаками, зокрема: Заслужений працівник вищої школи Української РСР (з 1986 р.); член Методичної Ради з бухгалтерського обліку та звітності Міністерства аграрної політики України.

Як учасник та ветеран Другої світової війни, Фесенко Д. М. неодноразово був нагороджений медалями та відзнаками, а за період трудової діяльності - відзначений нагородою «За доблесну працю». З під його пера вийшло більше 180 науково-методичних праць і розробок (зокрема 28 підручників і посібників).

Шановні учасники конференції ☀️

Життя не дає на жаль гарантій, але дає щодня можливості, і це дуже чудово. 🇺🇦
Тримайтеся подалі від негативних думок і наповнюйте серце позитивом.

Перемога обов'язково буде за нами 💙💛
Бережіть себе, не ігноруйте сирени, проходите в укриття. Наші з Вами життя
впливають на нашу перемогу. Нехай у ворога не виходить забирати їх! 🌻

Велика повага і вдячність всім, хто долучився до оборони нашої України! Це
- організовані і терплячі, стійкі і нестримні, бажаючі відстоювати своє, не
шкодуючи власних сил і здоров'я - патріоти нашої країни! Перемоги всім нам!

Любимо Україну ❤️ її традиції, культуру і фольклор 🎸 Дух, що живе у
стібках вишиванки 🌈 У мові, у слові, у піснях... 🙏🎵

Щиро дякуємо всім Вам за участь у нашій конференції!

Наша боротьба триває, наша віра в краще непохитна! 🇺🇦

З повагою Організаційний комітет!!

Алфавітний показчик

АЛЕКСЕЄНКО Л. М., д.е.н., професор,
професор кафедри управління та адміністрування,
Івано-Франківський навчально-науковий інститут менеджменту
Західноукраїнського національного університету, м. Івано-Франківськ

ЮРКЕВИЧ О. М., к. е. н., доцент
доцент кафедри корпоративних фінансів і контролінгу
Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана, м. Київ

ФОРМУВАННЯ СТРАХОВОГО ЛАНДШАФТУ ЗА УМОВ ГЛОБАЛЬНИХ ФІНАНСОВИХ ДИСБАЛАНСІВ

В умовах глобальних фінансових дисбалансів страховий ринок перестає бути інструментом відшкодування втрат, перетворюючись на активного суб'єкта управління інвестиційним капіталом та стабілізатора макроекономічних процесів [1]. Актуалізується проблематика управління невизначеності, оскільки страховики є потужними інституційними інвесторами, які впливають на ліквідність та ціноутворення на ринках капіталу [2]. Важливим елементом стратегії провідних страхових компаній є управління активами: зростання інвестицій у приватний кредит (*private credit*) дає змогу страховикам життя отримувати вищу прибутковість за рахунок премії за неліквідність, що є важливим для покриття довгострокових зобов'язань.

Розвиток міжнародного страхового ринку у 2024–2026 роках відбувається на з урахуванням тектонічних змін у глобальному економічному порядку. Аналітики Swiss Re Institute вказують на режим «зміна пісків» (*shifting sands*), де політична невизначеність, протекціонізм та торговельні війни стають новою нормою [3]. Зростання ВВП сповільнилося до 2,8% у 2024 році та становило 2,3% у 2025 році, що створює складні умови для нарощування страхових премій. Крім того, відбувається геоекономічна фрагментація – розпад економічної інтеграції на регіональні блоки, що має прямі наслідки для страховиків через підвищену волатильність валютних курсів, розриви ланцюгів постачання та інфляційний тиск на страхові виплати. Це впливає на наукові підходи до дослідження страхового ландшафту.

В теорії фінансів актуальною є концепція «ринків селекції» (*selection markets*), яка визнає, що страховий ринок відрізняється від традиційних товарних ринків тим, що не всі споживачі є бажаними для продавця: страховики прагнуть залучати клієнтів із низьким рівнем ризику, тоді як клієнти з високим ризиком виявляють найбільший попит на покриття [4]. Це актуалізує проблематику асиметрії інформації, яка призводить до явища несприятливого відбору (*adverse selection*), коли ціна поліса, розрахована на основі середніх збитків, стає занадто високою для обережних клієнтів, залишаючи в страховому пулі лише найбільш ризикові сегменти. У фінансовому менеджменті ця проблема вирішується через складні моделі скорингу та використання великих даних, що дозволяє страховикам більш

точно диференціювати ризики та встановлювати справедливі тарифи.

У концепціях фінансового менеджменту ринок страхування досліджують через призму платоспроможності та капіталізації. Страхові компанії оперують великими активами, які мають бути інвестовані таким чином, щоб забезпечити виконання майбутніх зобов'язань перед страхувальниками [5]. Це створює тісний зв'язок між страховим та фондовим ринками, оскільки зміни відсоткових ставок безпосередньо впливають на прибутковість страховиків життя, а волатильність ринків акцій визначає обсяг їхнього вільного капіталу. Страховий ринок України, згідно з позицією Національного банку України, визначається як важливий сегмент небанківського фінансового сектору, де пріоритетом є забезпечення прозорості та відповідності міжнародним стандартам платоспроможності, що особливо важливо в умовах воєнного часу [14].

Підсумовуючи зазначимо, що соціальний підхід ESG (Social) фокусується на подоланні «прогалини захисту» (*protection gap*), тому страховики розробляють фінансово інклюзивні продукти для домогосподарств з низьким рівнем доходу та для фермерів у вразливих регіонах. Подорожчання страхування через підходи кліматичної відповідальності вимагає від страховиків не просто декларувати наміри, а надавати достовірні дані про свій вплив на довкілля та суспільство, що підвищує ризики позовів за «грінвошинг» (*greenwashing*) у разі недостовірності звітів.

1. Tulai, O., Alekseyenko, L., Dmytryshyn, M., Yatsukh, R., Zapolskyi, O., Bilan, O. (2025). Adaptive Information of the Financial System to the Challenges of Global Uncertainty. In: Hamdan, R.K. (eds) Tech Fusion in Business and Society . Studies in Systems, Decision and Control, vol 234, pp. 165–178. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-031-84636-6_14
2. Алексеєнко Л. М. Трансформація ринків капіталу: фінансово-інноваційні механізми та стратегії ризик-менеджменту у банківській діяльності. *Теоретичні та прикладні питання економіки*. 2025. Вип. 2 (51). С. 19-30. DOI <https://doi.org/10.17721/tppe.2025.51.2>
3. Shifting sands: global economic and insurance market outlook. URL: <https://www.swissre.com/institute/research/sigma-research/sigma-2025-05-global-economic-insurance-outlook-shifting-sands.html>
4. The Financial Market Activities of Insurance and Reinsurance Companies. Chapter III. URL: <https://www.elibrary.imf.org/display/book/9781589061316/C3.xml>
5. Звіт про фінансову стабільність. Грудень 2025 року. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/FSR_2025-H2.pdf

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

КАФЕДРА ОБЛІКУ І ОПОДАТКУВАННЯ

Наукове видання

«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ, АНАЛІЗУ ТА КОНТРОЛЮ В СОЦІАЛЬНО-ОРІЄНТОВАНІЙ СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ»

Матеріали ІХ Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції, присвячена 100-річчю з дня народження професора, заслуженого працівника вищої школи України
Фесенка Дмитра Мусійовича

26 березня 2026 р.

м. Полтава

Відповідальна за випуск, головний редактор:

ЛЕГА ОЛЬГА, к.е.н., доцент, професор кафедри обліку і оподаткування

Комп'ютерна верстка:

ЛЕГА ОЛЬГА, БРАЇЛКО АНГЕЛІНА, ШАБАТЬКО АННА

*Матеріали представлені в авторській редакції. Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних, галузевої термінології, інших відомостей. Всі матеріали перевірено на оригінальність тексту на онлайн сервісах пошуку плагіату. До публікації приймалися тези, в яких відсоток авторського тексту становить не менше 70 %.

1769

1770

